

שולחן ערוך יורה דעה סימן שלט סעיף א

הגוסס, א הרי הוא (א) כחי לכל דבריו. ב אין קושרין לחייו, ג ואין סכין אותו, ואין מדיחין אותו, ואין פוקקין את נקביו, ד ואין שומטין הכר מתחתיו, ואין נותנין אותו על גבי חול, ולא על גבי חרסית ולא על גבי אדמה, ואין נותנין על כריסו לא קערה ולא מגריפה ולא צלוחית של מים ולא גרגיר של מלח, ואין משמיעין עליו עיירות, ואין שוכרין חלילין ומקוננות, ואין מעמציין עיניו עד שתצא נפשו. ה וכל המעמץ עם יציאת הנפש, ה"ז שופך דמים. ואין קורעין ולא חולצין ולא מספידין עליו, ולא מכניסין עמו ארון לבית, עד שימות. ואין פותחין עליו בצדוק הדין, עד שתצא נפשו. הגה: ו וי"א דאין חוצבין לו (ב) קבר אע"פ שאינו עמו בבית, עד אחר שימות (ריב"ש סימן קי"ד). אסור לחצוב שום קבר להיות פתוח עד למחר שלא יקברו בו המת באותו היום, ויש סכנה בדבר (רבינו ירוחם בשם הר"י החסיד ז"ל). וכן אסור לגרום למת שימות מהרה, כגון מי שהוא גוסס זמן ארוך ולא יוכל להפרד, ז אסור להשמט הכר והכסת מתחתיו, מכה שאומרין שיש נוצות מקצת עופות שגורמים זה וכן לא יזיזנו ממקומו. וכן אסור לשום מפתחות ב"ה תחת ראשו, כדי שיפרד. אבל אם יש שם דבר שגורם עכוב יציאת הנפש, כגון שיש סמוך לאותו בית קול דופק כגון חוטב עצים או שיש מלח על לשונו ואלו מעכבים יציאת הנפש, מותר להסירו משם, דאין בזה מעשה כלל, אלא שמסיר המונע (הכל בהגהת אלפסי פרק אלו מגלחין).